
ДО 60-РІЧЧЯ ОЛЕКСАНДРА КОШКА

Олександр Кошко (Aleksander Koško) — видатний польський археолог, народився 24 липня 1948 р. у м. Бидгощ, Польща. Його наукова кар'єра розпочалася в аспірантурі кафедри археології Університету імені Адама Міцкевича в Познані (УАМ) у 1971р.

Докторську дисертацію захистив у 1976 р. У ці роки у нього зароджується інтерес до археології України, який вперше був реалізований у монографії «Участь південно-східно-європейських культурних елементів у розвитку суспільств культури лійчастого посуду регіону «Ніжу» Польщі» (Koško 1981), яка була захищена у 1981 р. як дисертація на звання доктора габілітованого за спеціальністю «Археологія».

У ці роки починається його політична діяльність як активного учасника руху опору «Солідарність» у Познані. У 1986 р., йому замість запланованого відрядження у Західну Європу запропонували поїхати на Україну. Це було своєрідне «заслання» активного дисидента. Відрядження в Україну він плідно використав для докладного ознайомлення з археологією України доби неоліту—бронзи. З цього часу починається його захоплення «східними студіями».

Отримавши у 1991 р., уже в демократичній Польщі, посаду професора УАМ він стає спів-організатором «київсько-познанської» програми досліджень первісної історії балтійсько-чорноморського регіону (угода про наукову співпрацю між Інститутом археології НАН УАМ була підписана 07.04.1992 р.). На основі цієї угоди було реалізовано низку дослідницьких і видавничих наукових тем колективами ар-

хеологів Польщі і України за участю археологів Білорусі, Словаччини, Германії, Росії, Молдови та інших країн Центральної та Східної Європи. Результати цієї наукової співпраці були надруковані у періодичній серії англomовних видань «Baltic-Pontik Studies» (13 томів: 1993—2006 рр., видавництво УАМ) (Клочко, Кошко 2008), редактором якої він є. Нині це видання є добре відомим у наукових колах Європи, а Олександр Кошко є знаним європейським вченим.

Також Олександр Кошко є співзасновником тривалої спільної польсько-білоруської наукової програми та членом редакційної колегії спільного польсько-білоруського видання «Археологія бімаріс», у якому беруть участь і археологи з України.

О. Кошко — фахівець в галузі археології Центральної та Східної Європи доби раннього металу. Реалізує наукові проекти дослідження первісних культур прикордоння Сходу і Заходу Європи. Професор надзвичайний (1995); професор звичайний (від 2000 р.); віце-директор Інституту праісторії УАМ (1991—1993); завідувач Відділом праісторії Польщі УАМ (від 1996); Голова Наукової ради Східного інституту УАМ (1993—2002); директор Центру археологічних рятівничих досліджень міністерства культури Польщі (2001/2002); Речознавець Міністра культури Польщі в галузі первісної архе-

ології (від 2005); член Комітету пре- і протоісторичних наук Польської АН (від 2007); автор понад 170 друкованих наукових праць.

Вчений зустрів своє 60-річчя у повному розквіті сил, екіпований знаннями, науковими ступенями і посадами. В планах редколегії «Балтійсько-понтійських студій», яку він очолює, є подальше продовження серії. На подальші роки заплановані розробки проблем шляхів обміну та торгівлі, міграцій та культурних впливів між регіонами Балтійського та Чорного морів у первісні та на початку історичних часів.

В.І. КЛОЧКО

Koško O. Udział południowo-wschodnioeuropejskich wzorców kulturowych w rozwoju niżowych społeczeństw kultury pucharów lejkowatych. — Poznań, 1981.

Клочко В.І., Кошко О. До п'ятнадцятиріччя творчої співпраці Інституту археології НАН України з Інститутом праісторії Познанського університету // Матеріали та дослідження з археології Східної України. — Лу- ганськ, 2008.